

Dosarul nr.2ra-1067/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Jud: T. Sîrcu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș, Ministerul Justiției și Procuratura Generală

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Postica împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la desfășurarea procesului penal în termen rezonabil, încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești, compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile depuse de Ministerul Justiției și Procuratura Generală, s-a admis apelul depus de Veaceslav Postica, s-a casat hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre cu privire la admiterea parțială a acțiunii,

constată:

La 26 februarie 2018, Veaceslav Postica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la desfășurarea procesului penal în termen rezonabil, încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 15 octombrie 2012, Serghei Creciun a depus la Comisariatul de Poliție, Rîșcani, mun. Chișinău o plângere cu privire la atragerea la răspundere penală a lui Veaceslav Postică în legătură cu împrumutul unei sume de 30 000 euro.

Astfel, reclamantul a specificat că, prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală al Comisariatului de Poliție, Rîșcani, mun. Chișinău din 15

noiembrie 2012, a fost dispusă pornirea urmăririi penale în privința lui Veaceslav Postică pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. (5) Cod penal.

Veaceslav Postica a indicat că, la 3 decembrie 2012, a fost recunoscut în calitate de bănuț în cadrul cauzei penale nr. 2012022528 și în aceeași zi i-a fost aplicată măsura procesuală de constrângere - obligația de prezentare la organul de urmărire penală.

În acest sens, reclamantul a notat că, prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, din 26 decembrie 2012, a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Veaceslav Postică în cadrul cauzei penale nr. 2012022528 și clasarea procesului penal.

Reclamantul a relatat că prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, 6 mai 2013, a fost dispusă anularea ca fiind neîntemeiată a ordonanței privind scoaterea de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale nr. 2012022528, cu reluarea urmăririi penale.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 6 mai 2013, Veaceslav Postica a fost pus sub învinuire pentru faptul că acesta în perioada lunilor iunie-iulie 2007, aflându-se pe str. Petricani 84, mun. Chișinău la sediul Societății cu Răspundere Limitată „Termo Trans Grup”, prin abuz de încredere, folosindu-se de relațiile de încredere dintre el și cetățenii Serghei Creciun și Mardari Valeriu, prin înșelăciune, sub pretextul acordării ajutorului bănesc pentru a face investiții în afacerea sa, a primit de la Valeriu Mardari bani în sumă de 30 000 euro, care urma să-i restituie în decurs de 6 luni, cauzând astfel părții vătămate Valeriu Mardari o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă de 495 375 lei.

Totodată, reclamantul a invocat că la 6 mai 2013 lui Postică Veaceslav i s-a aplicat de către procuror măsura procesuală de constrângere - obligația de prezentare la organul de urmărire penală și instanța de judecată.

Prin sentința din 4 noiembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, procesul penal intentat împotriva lui Veaceslav Postica, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost încetat, în temeiul art. 391 alin. (1) Cod de procedură penală, din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. A fost încasat din contul lui Veaceslav Postica în beneficiul părții vătămate Valeriu Mardari dauna materiale în sumă de 30 000 euro și dobânda de întârziere în mărime de 29 171,10 euro,

Prin decizia din 10 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins ca fiind nefondat apelul depus de Veaceslav Postică. A fost admisă cererea de apel depusă de procuror, fiind casată sentința din 4 noiembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care Veaceslav Postică a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, în baza căruia i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate legată de activitatea economică pe un termen de 3 ani. A fost admisă parțial acțiunea civilă și a fost încasat din contul lui Veaceslav Postică în beneficiul părții vătămate Valeriu Mardari dauna materială în sumă de 30 000 euro.

Prin decizia din 25 iulie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul ordinar declarat de Veaceslav Postică, fiind casată total sentința din 4 noiembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău și decizia din 10 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia a fost dispusă încetarea procesului penal în privința lui Veaceslav Postică, în baza art. 391 alin. (1) pct. (4) Cod de procedură penală, deoarece există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceiași faptă de scoatere de sub urmărire penală, cu clasarea procesului penal.

La 28 noiembrie 2017, prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admis demersul șefului Inspectoratului de Poliție, Rîșcani, mun. Chișinău și a fost anunțat în căutare Veaceslav Postică.

Prin decizia din 14 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul avocatului lui Veaceslav Postica, fiind casată încheierea din 28 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu respingerea demersului privind anunțarea în căutare a lui Postică Veaceslav.

Reclamantul a depus cerere de chemare în judecată în baza prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cât și în baza Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Reclamantul a menționat că, în cazul său, procedura penală a durat o perioadă de 5 ani și 4 luni, întrucât s-a început o dată cu depunerea plângerii privind pornirea urmăririi penale din 15 octombrie 2012 și s-a finisat cu adoptarea deciziei din 14 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost anulată anunțarea în căutare a sa.

În acest sens, reclamantul a invocat că, aprecierea rezonabilității timpului procedurilor se face potrivit următoarelor criterii: miza pentru reclamant, comportamentul părților în proces și complexitatea cauzei. Reclamantul a considerat că, miza pentru reclamant în procedurile penale practic este degrevată de probațiune din momentul în care reclamantul prin definiție riscă o pedeapsă penală, respectiv importanța soluționării prompte a chestiunii pentru el este prezumată și va crește din momentul în care acesta are aplicate măsuri preventive privative de libertate sau restrictive de libertate. Aspectul criteriului cu privire la complexitatea cazului se estimează în raport cu caracterul și gravitatea acuzațiilor, valoarea și calitatea probatorului acumulat și necesar de a fi acumulat, existența sau lipsa unor expertize complexe, existența complicilor și co-acuzaților, etc.

La capitolul complexității cazului, reclamantul a relatat că, în cadrul procesului penal, probatoriul este format doar din declarațiile a trei persoane: Postică Veaceslav (bănuț, învinut, inculpat), Serghei Creciun (martor) și Valeriu Mardari (partea vătămată). În acest sens Veaceslav Postica a afirmat că, în cazul dat, importanța desfășurării procesului penal în termen rezonabil este semnificativă, dat fiind faptul că în privința sa a fost pornită urmărirea penală conform semnelor componentei infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal - escrocherie în proporții

deosebit de mari, care se pedepsește doar cu închisoare pe un termen de la 8 până la 15 ani, fapt ce pune o amprentă negativă asupra vieții reclamantului, activității sale de muncă, familiei și imposibilității deplasării peste hotarele țării.

În asemenea condiții, reclamantul a considerat că, termenul de 5 ani și 4 luni a procedurii penale efectuate de organul de urmărire penală și instanțele judecătorești nu este unul rezonabil, întrucât durata îndelungată a procesului penal nu a fost dictată de comportamentul reclamantului și nici de complexitatea cauzei penale.

Astfel, reclamantul a comunicat că, în temeiul dispozițiilor art. 6 alin. (1), lit. (b) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 și art. 1405 alin. (1) din Codul civil se instituie obligația generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Reclamantul Veaceslav Postica a solicitat constatarea încălcării dreptului la desfășurarea procesului penal în termen rezonabil cu încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești în sumă de 500 000 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei și cheltuielile de xeroxare a dosarului în sumă de 200 lei.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea depusă de Veaceslav Postică a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Veaceslav Postică, prejudiciul moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în mărime de 40 000 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 lei și cheltuielile de judecată pentru examinarea cauzei civile în mărime de 200 lei. În rest, pretențiile ce țin de constatarea încălcării dreptului la desfășurarea procesului penal în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral, precum și repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în mărime de 460 000 lei au fost respins, ca fiind neîntemeiate (f.d. 133-148, vol. II).

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile depuse de Ministerul Justiției și Procuratura Generală. A fost admis apelul depus de Veaceslav Postica, fiind casată hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea parțială a acțiunii. A fost încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Veaceslav Postică, prejudiciul moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în mărime de 50 000 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 lei și cheltuielile de judecată pentru examinarea cauzei civile în mărime de 200 lei. În rest, pretențiile ce țin de constatarea încălcării dreptului la desfășurarea procesului penal în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral, precum și repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire

penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în mărime de 450 000 lei au fost respinse, ca fiind neîntemeiate (f.d. 192-223, vol. II).

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au apreciat ca fiind neîntemeiată pretenția reclamantului cu privire la constatarea încălcării dreptului la desfășurarea procesului penal în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral. În acest sens, instanțele au reținut că urmărirea penală a durat 7 luni, procesul de judecată în prima instanță, instanța de apel, și instanța de recurs, a durat 4 ani și 1 lună. Din punct de vedere a complexității, instanțele au considerat că această cauză a fost una dificilă, dat fiind faptul, că potrivit Regulamentului privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare civile, penale și contravenționale, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 165/6 din 18 februarie 2014, gradul de complexitate a obiectului acțiunii este apreciat cu cifra 7 pentru capătul de învinuire în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal.

De asemenea a fost notat faptul că, în fața primei instanțe, instanței de apel și instanței de recurs, examinarea cauzei penale a durat 4 ani și 1 lună, fapt ce a fost condiționat inclusiv și de înaintarea unui șir de cereri de amânare - atât din partea acuzării, cât și din partea apărării, neprezentarea în ședințele de judecată a inculpatului, avocatului, părții vătămate, procurorului, redistribuirea dosarului în legătură cu faptul alegerii judecătorului raportor anterior ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, suspendării judecătorului și transferul judecătorului raportor în altă instanță, cercetarea probelor, utilizarea deplină a căilor de atac.

Prin urmare, ședințele de judecată în toate cele trei nivele de jurisdicție au fost stabilite consecutiv și în termeni reduși, iar drept consecință, instanțele au constatat lipsa în prezenta speță a încălcării dreptului lui Veaceslav Postică la judecarea cauzei penale în termen rezonabil, astfel fiind respinsă, ca fiind subsecventă și cerința de încasare a prejudiciului moral.

Totodată Colegiul a invocat că Veaceslav Postică are dreptul la repararea prejudiciului moral prin prisma prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, deoarece în privința lui a fost emisă o sentință de încetare a procesului penal, pe motivul existenței hotărârii organului de urmărire penală asupra aceleași persoane pentru aceeași faptă, de scoatere de sub urmărire penală, cu clasarea procesului penale.

La 14 februarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 224, vol. II).

La 28 martie 2019, Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Recurentul Procuratura Generală a Republicii Moldova în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios în partea încasării din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Veaceslav Postică prejudiciul moral.

Astfel recurentul a menționat că în speță nu se regăsește nici un temei legal, care ar servi drept premisă pentru apariția dreptului la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală. Prin decizia din 25 iulie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul ordinar declarat de Veaceslav Postică, fiind casată total sentința din 4 noiembrie 2016 a Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău și decizia din 10 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia a fost dispusă încetarea procesului penal în privința lui Veaceslav Postică, în baza art. 391 alin. (1) pct. (4) Cod de procedură penală, deoarece există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceiași faptă de scoatere de sub urmărire penală, cu clasarea procesului penal.

Prin urmare, recurentul Procuratura Generală a Republicii Moldova a specificat că motivul încetării procesului nu este un temei de reabilitare.

La fel, recurentul a menționat că Veaceslav Postică nu a dovedit prejudiciul moral sub aspectul suferințelor fizice sau psihice.

La 4 aprilie 2019, Ministerul Justiției a depus recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Recurentul Ministerul Justiției în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios în partea încasării din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Veaceslav Postică prejudiciul moral.

În acest sens recurentul Ministerul Justiției a accentuat că încetarea procesului penal în privința lui Veaceslav Postică constituie o compensație parțială a suferințelor psihice cauzate.

La fel, recurentul a specificat că pornirea urmăririi penale, recunoașterea persoanei în calitate de bănuț, dispunerea aplicării sechestrului, punerea persoanei sub învinuire, sunt doar măsuri procesuale care nu încalcă drepturile persoanei.

Recurentul a considerat că suma prejudiciului moral acordată de instanțele de judecată este una exagerată și inexplicabilă, deoarece Veaceslav Postică nu a probat că informația privind învinuirea sa a avut o rezonanță în societate din cauza organului de urmărire penală.

La 19 aprilie 2019, Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș a depus recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Recurentul Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios în partea respingerii acțiunii privind încasarea prejudiciului moral.

Astfel recurentul a indicat că, în cazul său, procedura penală a durat o perioadă de 5 ani și 4 luni, întrucât s-a început o dată cu depunerea plângerii privind pornirea urmăririi penale din 15 octombrie 2012 și s-a finisat cu adoptarea deciziei din 14 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost anulată anunțarea în căutare a sa.

În asemenea condiții, recurentul a considerat că, termenul de 5 ani și 4 luni a procedurii penale efectuate de organul de urmărire penală și instanțele judecătorești nu este unul rezonabil, întrucât durata îndelungată a procesului penal nu a fost dictată de comportamentul său și nici de complexitatea cauzei penale.

Astfel, reclamantul a comunicat că, în temeiul dispozițiilor art. 6 alin. (1), lit. (b) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 și art. 1405 alin. (1) din Codul civil se instituie obligația generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

La 22 aprilie 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererile de recurs lui Veaceslav Postică, Ministerului Justiției și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 16 mai 2019, Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință la cererile de recurs depuse de Ministerul Justiției și Veaceslav Postică, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și declararea ca fiind inadmisibilă a cererii de recurs depuse de Veaceslav Postică.

La data stabilită pentru examinarea cauzei, Ministerul Justiției și Veaceslav Postică nu a înaintat referință la cererile de recurs depuse de Procuratura Generală a Republicii Moldova, prin care să-și exprime opinia referitor la recursurile declarate.

Analizând admisibilitatea recursurilor, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibile cererile de recurs formulate de Veaceslav Postica, Ministerul Justiției și Procuratura Generală, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma dispozițiilor citate, instanța de recurs a constatat în termen recursul declarat de Procuratura Generală la 28 martie 2019 împotriva deciziei instanței de apel din 29 ianuarie 2019.

Suplimentar, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 29 ianuarie 2019 a fost expediată în adresa părților la 14 februarie 2019 (f.d. 224 vol. II) însă conform scrisorii de însoțire se confirmă faptul că recurentul Ministerul

Justiției a recepționat decizia instanței de apel la 19 martie 2019 (f.d. 7, vol. III). Totodată colegiul remarcă că la materialele cauzei nu sunt date care ar confirma recepționarea efectivă a deciziei instanței de apel de către recurentul Veaceslav Postică.

Suplimentar, instanța de recurs reține că decizia Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată” la 14 februarie 2019.

Astfel, în atare situație, instanța de judecată a constatat că recursurile declarate de Ministerul Justiției și Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș sunt depuse în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursurile nu au fost examinate anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recursuri, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiasvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, de exemplu, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, ibidem, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, ibidem, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș este formulată în baza art. 432 fără a specifica expres unul din temeiurile prevăzute la alineatele (2), (3), (4) din articolul citat. Totuși, instanța de recurs are competența de a decide asupra caracterului juridic al argumentelor inserate în cererea de recurs, prin examinarea lor, în lumina temeiurilor articolului 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

În ceea ce privește cererile de recurs înaintate de către Ministerul Justiției și Procuratura Generală, colegiul stabilește că acestea au fost declarate în temeiul art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurenților întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibile cererile acestora, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurenții au reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererilor de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș, Ministerul Justiției și Procuratura Generală au formulat prezentele cereri după ce au avut posibilitatea de a fi audiați de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide

în mod unanim că recursul declarat de către Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș, Ministerul Justiției și Procuratura Generală nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Veaceslav Postica, reprezentat de către avocatul Gheorghe Ionaș, Ministerul Justiției și Procuratura Generală se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan